

Hof van beroep
te Gent

11de quater Kamer

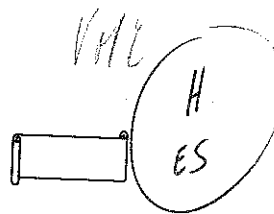
Terechzitting
van
26 februari 2009

vordering tot
nietigverklaring huwelijk

TUSSENARREST

(verzoek aan OM aanvullende
inlichtingen in te winnen +
verdere behandeling op
30.04.2009 te 15.00u)

2008/AR/789 - 26 februari 2009 - Folio

2008/AR/789 - In de zaak van:

1. M. E. B.,
eerste appellant,

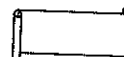
2. H. C., wonende te
tweede appellante,

appellanten hebbende als raadsman mr. VANDEN BULCKE
Hubert, advocaat te 8500 KORTRIJK, Koning Albertstraat 24 b1,

tegen:

HET OPENBAAR MINISTERIE, in deze instantie
DE HEER PROCUREUR-GENERAAL BIJ HET HOF VAN
BEROEP TE GENT, gevestigd te
9000 GENT, Koophandelsplein 23,
geïntimeerde,

ter terechtzitting dd. 29 januari 2009 -waarop de zaak is
behandeld- aanwezig in de persoon van mevrouw Anita
Harrewyn, eerste advocaat-generaal,

velt het hof het volgend arrest:

1.

1.1. Appellanten hebben, bij verzoekschrift op 19 maart 2008 neergelegd ter griffie van dit Hof, tijdig hoger beroep ingesteld tegen het op 22 februari 2008 betekend vonnis van 17 januari 2008, gewezen door de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk, zesde kamer.

De eerste rechter oordeelde over de vordering, die door de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk was ingesteld tegen appellanten.

De dagvaarding werd aan appellanten betekend op 3 oktober 2006.

De vordering strekte ertoe:

- te doen zeggen voor recht dat het huwelijk gesloten voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Menen op [REDACTED] 2005 tussen M.E.B. en H. C nietig verklaard wordt wegens bigamie (in hoofdorde) en schijnhuwelijk (in subsidiaire orde);
- te doen verklaren dat het uit te spreken vonnis zal overgeschreven worden in het aanvullend register van de burgerlijke stand te Menen voor het lopend jaar zohaast het afschrift ervan zal overhandigd zijn aan de bevoegde officier van de burgerlijke stand en dat er melding van zal gemaakt worden in de boeken der huwelijksakten dezer stad in rand van de nietig verklaarde huwelijksakte;
- M.E.B. en H. C solidair te veroordelen tot de betaling van de gerechtskosten.

De eerste rechter heeft de vordering ingewilligd.

Appellanten werden veroordeeld tot de gerechtskosten.

In het bestreden vonnis werd het huwelijk nietig verklaard om reden van bigamie: de eerste rechter is van oordeel dat de ontbinding van het eerste huwelijk van appellant in Marokko (eenzijdige verstoting met verzaking aan een vergoeding) in België niet kan erkend worden conform artikel 57 W.I.P.R.

Het beroep strekt ertoe het bestreden vonnis teniet te doen en opnieuw wijzende de oorspronkelijke vordering af te wijzen als ongegrond en geïntimeerde te doen veroordelen tot alle kosten van het geding.

Appellanten hebben hun middelen uiteengezet in het

verzoekschrift hoger beroep en vervolgens in conclusies die, gelet op het feit dat ze later zijn neergelegd dan op de datum die daartoe bepaald was in de beschikking van 29 mei 2008, aanleiding geven tot toepassing van artikel 747 § 2 lid 6 Ger. W.

Zij legden een stukkenbundel neer.

1.2. Geïntimeerde heeft tijdig conclusies neergelegd op 25 juni 2008, waarin gevraagd wordt het hoger beroep ontvankelijk te verklaren doch ongegrond.

Tenslotte wordt gevraagd appellanten te veroordelen tot de kosten, die zij aan haar zijde begroot op 9,74 EUR dagvaardingskosten en 11,74 EUR kosten van betekening. Geïntimeerde vraagt dat in voorkomend geval de rechtsplegingsvergoeding, gevorderd door appellanten, zou worden verminderd tot 250 EUR.

Geïntimeerde legde een stukkenbundel neer.

2.

2.1. Van appellant is geweten (zie dossier van geïntimeerde onderkapt 1 blad 28) dat hij België is binnengekomen op **21** **1991** nadat hij zijn land had verlaten waar hij op **15** **1981** was gehuwd met F.E.B bij wie hij vier kinderen heeft (geboren in 1981, 1983, 1985 en 1991).

Op **15** februari 1991 vroeg hij asiel aan maar zijn aanvraag werd afgewezen.

Op **15** oktober 1992 werd hij opgesloten in de gevangenis van Oudenaarde en op **15** november 1992 werd hij vrijgesteld met een bevel om het grondgebied te verlaten. In het rijksregister is hij toen uitgeschreven voor Marokko.

Op **15** **1994** kwam hij weer in België binnen en liet hij zich toen inschrijven in Waregem. Hij was toen in het bezit van een Franse identiteitskaart op naam van M. S .

Op **15** **1996** werd hij dan gecontroleerd door de politie van Waregem op bezit van valse naamdracht, vals rijbewijs en illegaal verblijf. Naar aanleiding van deze controle werd hij gerepatriëerd op **15** **1996** naar Casablanca.

Volgens de verklaring van M.E.B. (zie dossier van geïntimeerde onderkapt 1 blad 24 en 35) is hij teruggekomen in **oktober 1996**.

Op **15** januari 2000 heeft appellant een verzoek tot regularisatie ingediend bij de Commissie voor Regularisatie. Deze aanvraag werd op **15** januari 2002 verworpen.

Op **15** juli 2002 deed appellant een aanvraag in toepassing van

artikel 9.3. op basis van humanitaire redenen. Deze aanvraag werd onontvankelijk verklaard en betekend aan appelllant op [REDACTED] april 2003.

Op [REDACTED] oktober 2004 werd tegen M.E.B. het bevel uitgevaardigd om tegen [REDACTED] november 2004 het grondgebied te verlaten (zie dossier van geïntimeerde onderkaf 1 blad 39 40).

Op [REDACTED] september 2004 (dossier geïntimeerde onderkaf 1 blad 4) was inmiddels door appellanten een huwelijksaangifte gedaan voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Menen omdat ze wilden huwen.

Op [REDACTED] november 2004 adviseerde de procureur des Konings de huwelijksvoltrekking te weigeren om redenen van bigamie en vermoedens van schijnhuwelijk.

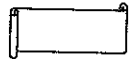
Ondanks het verzet van geïntimeerde is de huwelijksvoltrekking gebeurd op [REDACTED] september 2005

Op grond van dit huwelijk heeft appelllant een aanvraag tot vestiging ingediend. Deze aanvraag werd niet in aanmerking genomen zoals blijkt uit een schrijven van de Dienst Vreemdelingenzaken d.d. 12 januari 2006 (dossier geïntimeerde onderkaf 1 - blad 49). De appelllant werd geacht nog gehuwd te zijn met F.E.B. en het huwelijk met C H. werd niet erkend: er werd toen van uitgegaan dat de ontbinding van het huwelijk was gebeurd door een eenzijdige verstoting van [REDACTED] 1998. Er volgde een bevel om het grondgebied te verlaten tegen uiterlijk 30 januari 2006. Het attest van immatriculatie A nr N0323725 werd afgenomen.

2.2. Naar aanleiding van de aangifte van het huwelijk op [REDACTED] [REDACTED] 2004 werd een politieel onderzoek verricht, waarbij werd gezegd dat appellanten sedert begin januari 2004 samen wonen op het adres te Menen, xxxxxxxxxx, waar appellante een sociale woning bewoonde (in 2004 was dat nog samen met minstens 2 van haar 3 kinderen) . Appellante had hem voorgesteld bij haar te komen wonen.

Appellant heeft blijkbaar nog vier broers die in België wonen en één broer die in Luxemburg woont. Hij heeft vroeger afwisselend gewoond bij zijn broer H..... te H. en bij M. te W.

Appellanten hebben elkaar in een café-dancing ontmoet in oktober 2002: volgens appelllant was de vanaf eind oktober 2002 bestaande relatie een seksuele relatie geworden vanaf november 2002.

Toen M.E.B. aan C H. rond april 2004 vroeg om met hem te huwen, heeft ze niet direct positief geantwoord omdat ze niet echt het nut ervan inzag en omdat ze besloten had nooit meer te huwen. In de loop van de maand mei 2004 heeft ze dan besloten met hem te huwen.

Appellanten verklaarden dat ze met elkaar Frans spreken. De moedertaal van appellant is Arabisch.

Ondervraagd over een mogelijke gezinshereniging als de kinderen van M.E.B bij hem zouden willen komen wonen, zegde appellante dat er daarover nog niet gesproken was en dat ze dat niet ziet zitten.

3. Het huwelijk met F. E.B..

3.1. In de dagvaarding werd gesteld:

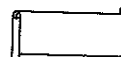
- dat het huwelijk van M.E.B. werd beëindigd bij een eenzijdige definitieve verstoting met verzaking van zijn echtgenote aan enige vergoeding;
- dat de akte van [REDACTED] 1998, die aantoonde dat het hier gaat om een eenzijdige verstoting conform artikel 67, 68 en 69 van de Moedawana, niet erkend wordt gelet op artikel 57 §1 §2 van de wet van 16 juli 2004 (W.I.P.R.);
- dat wegens miskenning van de openbare orderegel met betrekking tot het verbod op polygamie het huwelijk, gesloten te Menen op [REDACTED] 2005, geen rechtsgevolgen kan teweegbrengen aangezien het een nietig huwelijk is.

Appellanten hadden geargumenteed dat artikel 57 W.I.P.R. hier niet toepasselijk was, dat de openbare orde niet was geschonden door de verstoting die geen eenzijdige verstoting is maar een verstoting die was gevraagd door de vrouw en die gelijkenis heeft met de echtscheiding door onderlinge toestemming.

3.2. De eerste rechter hield evenwel rekening met artikel 57 van het W.I.P.R. en stelde dat er niet voldaan is aan één van de voorwaarden van artikel 57 § 2 W.I.P.R. die cumulatief moeten vervuld zijn met als gevolg dat de akte betreffende de verstoting niet kan erkend worden in België en dat er bijgevolg een huwelijk werd gesloten dat nietig is wegens bigamie.

3.3. In de dagvaarding wordt verwezen naar de akte van verstoting d.d. [REDACTED] 1998.

In het bestreden vonnis verwees de eerste rechter naar een verstoting met verzaking aan een vergoeding waarvan akte

verleend werd op [REDACTED] 1998.

Uit het stukkenbundel van geïntimeerde blijkt dat de Dienst Vreemdelingenzaken in zijn brief van 12 januari 2006 de verstotingsakte ter sprake bracht: er werd toen gewag gemaakt van de ontbinding op 23 november 1998.

Het stuk 14 van de onderkافت I van het stukkenbundel van geïntimeerde is een in het Frans opgemaakt stuk waarvan het opschrift luidt: "verstoting door middel van compensatie" uitgevaardigd onder het [REDACTED] 1998. In dat stuk is evenwel ook melding gemaakt van de datum [REDACTED] 1998, als zijnde de datum waarop de akte van verstoting werd ontvangen door twee met name aangewezen personen hebbende de hoedanigheid van adoul (notaris voor Musulmaans recht).

De gedane vaststellingen doen besluiten dat met de in de dagvaarding bedoelde akte is bedoeld het stuk 14, dit is de akte van verstoting met de datum van [REDACTED] 1998.

Naar deze akte is overigens ook verwezen in een "aanvullende akte", die in de dagvaarding niet was ter sprake gekomen maar wel in het bestreden vonnis. Deze akte komt niet voor in het stukkenbundel van geïntimeerde maar wel in het stukkenbundel van appellanten (stukken 1 en 2).

Uit deze akte blijkt dat op [REDACTED] 2004 F.E.B. is verschenen voor twee met name aangewezen personen hebbende de hoedanigheid van adoul voorzien van de akte van verstoting (dit is voornoemde akte van 23.11.1998)

3.4. De eerste rechter heeft ten onrechte artikel 57 van het W.I.P.R. in beschouwing genomen om uit te maken of de in Marokko tot stand gekomen ontbinding van het huwelijk kan erkend worden of niet.

Het nieuwe Internationale Privaatrecht (wet van 16 juli 2004), waarvan het artikel 57 deel uitmaakt, is van toepassing sinds 1 oktober 2004.

Artikel 126 § 2 W.I.P.R. regelt het overgangsrecht inzake de doorwerking van buitenlandse rechterlijke beslissingen en vreemde authentieke akten. Het artikel leert dat de nieuwe erkenningsregels de uitwerking bepalen van buitenlandse rechterlijke beslissingen die dateren van 1 oktober 2004 of later. Voor beslissingen die vóór de inwerkingtreding van het Wetboek werden gewezen, blijft men aangewezen op de oude bepaling

van artikel 570 Ger.W. Het artikel 123 § 2 tweede zin bevat een begunstigingsregel omdat het toegelaten wordt dat een beslissing die voor de inwerkingtreding van deze wet van 16 juli 2004 tot stand is gekomen, gevolgen heeft in België indien deze beslissing aan de voorwaarden van deze wet voldoet. In casu kan van deze regel geen gebruik worden gemaakt omdat -zoals de eerste rechter stelde- de derde voorwaarde van artikel 57 § 2 W.I.P.R. zeker niet vervuld was vermits appellant in 1996 in België is teruggekeerd en er sindsdien zijn gewone verblijfplaats heeft in de zin van art. 4 § 2 waar gezegd wordt wat er moet verstaan worden onder gewone verblijfplaats.

Uit de aanvullende akte moet verstaan worden dat het definitief bestaan van de op [REDACTED] 1998 vastgestelde verstoting middels compensatie, alleen maar werd bevestigd zodat de ontbinding van het huwelijk al was gebeurd vóór [REDACTED] februari 2004 toen de nieuwe Marokkaanse familiewetgeving in werking trad.

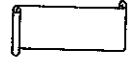
Bij de vraag of de in Marokko tot stand gekomen ontbinding van het huwelijk in België kan erkend worden of niet, wordt in de gegeven omstandigheden de oude bepaling van artikel 570 Ger.W. in beschouwing genomen.

Waar het in de rechtspraak ging om een toepassing van het artikel 570 Ger.W. werd aanvaard, ook door het Hof van Cassatie (Cass. 29 april 2002 R.W. 2002-2003), dat een instelling zoals de verstoting met vergoeding (type Khöl) -die als zodanig in het Belgisch recht verboden is omdat zij in strijd is met het gelijkheidsbeginsel- niet in haar geheel wordt beoordeeld maar dat de rechter kijkt naar de concrete gevolgen die de erkenning ervan met zich meebrengt. De rechter gaat dus in concreto en niet in abstracto na of de verstoting al dan niet in strijd is met de Belgische openbare orde.

Uit de stukken blijkt:

- dat de beide echtgenoten, M.E.B. en F.E.B., zijn verschenen voor de adouls El Yazadi Matapha en Hamzaoui Ahmed en dat de vrouw verklaard heeft de verstoting te vragen middels compensatie en dat de akte van [REDACTED] 1998 waarin deze verklaring is opgenomen door beiden is onderschreven;
- dat F.E.B. nog eens op [REDACTED] 2004 is verschenen voor de adouls Benamar Bentaha en Mohammed Mouna om de bevestiging te vragen van hetgeen in de akte van [REDACTED] 1998 was gesteld.

Sinds [REDACTED] 1998 zijn er thans al 10 jaren verstreken en in die periode heeft F.E.B. geenszins laten blijken dat zij het moeilijk had met deze ontbinding van het huwelijk. Vermoedelijk was ze via de kinderen en de familie ervan op de hoogte gesteld

dat appellant na de aangifte van ██████████ 2004 wilde huwen in België en is ze daarvoor ook nog verschenen voor de genoemde adouls teneinde de ontbinding van het huwelijk te zien bevestigen in een aanvullende akte, die allicht bestemd was voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Menen.

Voor het Hof staat het vast dat van beide echtgenoten een ongedwongen vraag tot ontbinding van het huwelijk is uitgegaan. De gelijkenis met een echtscheiding door onderlinge toestemming maakt dat er geen sprake kan zijn van enige schending van de rechten van verdediging van één van de echtgenoten.

In artikel 570 Ger.W. worden geen redenen gevonden om de erkenning van de Marokkaanse beslissing van ontbinding van het huwelijk te weigeren.

4.

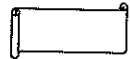
Bij de beoordeling van de subsidiaire argumentatie van geïntimeerde is het belangrijk dat niet alleen wordt in aanmerking genomen de informatie die werd ingewonnen naar aanleiding van de aangifte van het huwelijk op ██████████ 2004, maar ook de informatie over de omstandigheden waarin het huwelijk van ██████████ 2005 werd gesloten en werd beleefd.

Het is dus aangewezen dat alvorens te oordelen over het bestaan van een schijnhuwelijk aanvullende informatie wordt verstrekt.

Daartoe kan een afzonderlijk verhoor gebeuren niet alleen van de appellanten maar ook van familie en buurtbewoners.

De bedoeling is meer informatie te vernemen over een al dan niet effectief samenwonen van de appellanten en over hun intentie toen ze het huwelijk sloten. Aan appellanten kan ook nog gevraagd worden wat hun actuele zienswijze is in verband met een mogelijke gezinshereniging van appellant en één of meerdere van zijn kinderen.

OP DIE GRONDEN,
HET HOF,

recht doende op tegenspraak,

gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

verklaart het hoger beroep ontvankelijk en reeds ten dele gegrond;

doet het bestreden vonnis reeds teniet waar het zegde dat wegens bigamie het huwelijk gesloten voor de Ambtenaar van de burgerlijke stand te M. op [REDACTED] 2005 tussen M.E.B., geboren te [REDACTED] (Marokko) in het jaar 1964, en H. C. A., geboren te M. op xxxxxx 1959, NIETIG wordt verklaard;

vooraleer verder te oordelen, verzoekt het openbaar ministerie aanvullende inlichtingen in te winnen, zoals hoger vermeld;

houdt alle verdere beslissingen, ook deze nopens de kosten, intussen aan;

stelt de zaak vast op de openbare terechtzitting van

donderdag 30 april 2009 om 15.00 uur

om alsdan met inachtneming van het ogenblik waarop de nieuwe informatie gevoegd zal zijn of zal worden conclusietermijnen te bepalen of zo mogelijk de partijen opnieuw te horen indien de zaak volledig zou in staat gesteld zijn.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting van het Hof van beroep te Gent, **elfde quater kamer**, recht doende in burgerlijke zaken, op **zesentwintig februari tweeduizend en negen**.

Aanwezig:

de heer Patrick De Buck
mevrouw Sabine De Bauw
de heer Georges Macours
de heer Lodewijk Langelet

kamervoorzitter;
raadsheer;
plaatsvervangend raadsheer;
griffier.

L. LANGELET
Repertoriumnummer : 2009/

G. MACOURS

S. DE BAUW

P. DE BUCK